नामांक Roll No.

No. of Questions — 23

VU—53–Nim. Dar.

No. of Printed Pages — 3

वरिष्ठ उपाध्याय परीक्षा, 2015

निम्बार्क दर्शनम्

समय : 3 $\frac{1}{4}$ घण्टे

पूर्णांक : 80

परीक्षार्थिभ्यः सामान्यनिर्देशाः

(1) परीक्षार्थिभिः सर्वप्रथमं स्वप्रश्नपत्रोपरि नामाङ्काः अनिवार्यतः लेख्यः ।

(2) सर्वे प्रश्नाः अनिवार्याः ।

(3) सर्वेषां प्रश्नानामुत्तराण्युत्तरपुस्तिकायामेव लेखनीयानि ।

(4) एकस्य प्रश्नस्य सर्वे भागाः एकत्र एव लेखनीया ।

(5) सर्वे प्रश्नाः संस्कृतमाध्यमेन उत्तरणीयाः ।

1. द्वैतं किम् ? 1

2. भेदाभेदसिद्धान्तस्य प्रवर्तक: क: ? 1

3. सत्ता कतिधा ? नामानि लेख्यानि । $\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 1$

4. अचित्तत्वं किम् ? कति विधम् ? 1 + 1 = 2

5. ब्रह्मशक्तय: स्वरूपत: कतिधा संक्षेपेण लिखत । 2

6. भगवन्नियमानन्दस्य सामान्यपरिचयो लेख्य: । 2

7. भगवान् सुदर्शनचक्रराज: कदा आविर्बभूव ? 2

8. स्वभावतोऽपास्तसमस्तदोष .... इति श्लोकं पूरयत । 2

9. देवर्षि: श्रीअरुणऋषये अपत्यलाभार्थं किम् उपदिष्टवान् ? 2

10. कुरुक्षेत्रे पाण्डवानां शंखानां नामानि लिखत । 2

11. पण्डिता: किं नानुशोचन्ति ? 2

12. स्थितप्रज्ञ: क: उच्यते ? 2

13. के महायज्ञा: ? तेषां नामानि विलिखत । 2

14. भेदाभेदपदार्थे श्रुति: सूत्राणि च संक्षेपेण लिखत । 4

15. जीवस्य स्वरूपं वर्णयत । 4

16. निम्नलिखितस्य श्लोकस्य सप्रसंग-भावार्थ: करणीया — 1 + 3 = 4

    किञ्च किञ्चदिह विद्यते नहि त्वां विनाण्वपि तथाऽखिलेश्वर: ।

    नेति नेति च निषेधिताश्रयस्तद्विशेष विषयोऽपि सम्मत: ॥

17. अधोलिखितश्लोकस्य सप्रसंग- व्याख्या करणीया — 1 + 5 = 6

    उपासनीयं नितरां जनै: सदा प्रहाणयेऽज्ञानतमोऽनुवृत्ते: ।

    सनन्दनाद्यैर्मुनिभिस्तथोक्तं श्रीनारदायाऽखिलतत्त्वसाक्षिणे ॥

अथवा

श्रीनिम्बार्कचरितगद्यकाव्यस्य वैशिष्ट्यं वर्णयत ।

18. सर्वेश्वरश्रीराधाकृष्णयुगलोपासनां वर्णयत । 6

अथवा

श्रीभगवन्निम्बार्काचार्यचरणानां विद्यमानकाल: वर्णनीय: ।

19. निम्नांकितयो: श्लोकयो: **एकस्य** सप्रसङ्गं व्याख्या विधेया — 1 + 5 = 6

न हि कश्चित्क्षणमपि जातु तिष्ठत्यकर्मकृत् ।

कार्यतेह्यवश: कर्म सर्व: प्रकृतिजैर्गुणै: ॥

अथवा

या निशा सर्वभूतानां तस्यां जागर्त्ति संयमी ।

यस्यां जागर्त्ति भूतानि सा निशा पश्यतो मुने: ॥

20. निम्नांकितयो: श्लोकयो: **एकस्य** सप्रसङ्गं भावार्थ: लेखनीय: — 1 + 5 = 6

दु:खेष्वनुद्विग्नमना: सुखेषु विगतस्पृह: ।

वीतरागभयक्रोध: स्थितधीर्मुनिरुच्यते ॥

अथवा

क्लैब्यं मा स्म गम: पार्थ ! नैतत्त्वय्युपपद्यते ।

क्षुद्रं हृदयदौर्बल्यं त्यक्त्वोत्तिष्ठ परन्तप ॥

21. द्वैताद्वैतपदे समानाधिकरण्यविरोधं प्रदश्र्य तत्परिहारं कुरुत । 7

अथवा

''प्रकाशाश्रयवद्वा तेजस्वात्'' इति सूत्रं द्वैताद्वैत मतानुसारं वर्णयत ।

22. वैराग्यं कतिविधम् ? किञ्चतत्स्वरूपमिति सोदाहरणं प्रतिपादयत । 7

23. भगवत: स्वरूप-विग्रहयोरैक्यं विलिखत । 7

अथवा

द्वैताद्वैत विवेकानुसारं जीवेश्वरयो: लक्षणं प्रतिपादयत ।